

Bibliografie

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 52 (1923), No. 3, 295--296

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/121641>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1923

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Goetz pojednává ve své monografii o prostředcích, jak lze získati a měřiti nejvyšší dosažitelná vakua. Dnes, kdy ve fysice se tak mnoho pracuje se žhoucimi katodami, přichází Goetzova publikace velmi vhod. Prvý oddíl knihy pojednává o vývěvách: nejprve jsou vyloženy různé druhy vývěv předčerpacích (vodní, olejové, Gaedeho rotační rtuťové). Druhá část, jež pojednává o vývěvách pro vysoká vakua, počíná kapitolou o vlastnostech plynů za extrémně nízkých tlaků, jichž znalost jest pro porozumění dalších výkladů nezbytná. Pak následuje výklad molekulární pumpy a různých systémů vývěv rtuťových (difusní, kondenzační a jiných). Přehlednou tabulkou, obsahující hlavní údaje konstruktivní, o výkonnosti a o nejvyšším dosažitelném vakuu jednotlivých systémů vývěv, je první oddíl ukončen.

V druhém oddíle knihy vykládá autor různé metody k měření vakua: pojednává o Mc. Leodově manometru, o manometrech mechanických, o manometru Langmuirově, o manometrech založených na principu radiometru, o metodách k měření vakua, založených na tepelné vodivosti, konečně je samostatná kapitola věnována zjevům na žhoucích katodách, pokud jich možno užítí jako kriteria k měření vakua.

Třetí díl jedná o čistě praktických otázkách vakuové techniky, jako jsou vysušovací prostředky, kohouty, zábrusy, evakuace pomocí absorpce o konstrukci nádob pro vysoká vakua, zbavování kovů posledních zbytků plynu a pod. Jak z uvedeného patrno, jest obsah Goetzovy monografie velmi bohatý, podává zevrubné poučení o všech otázkách, týkajících se vakuové techniky, a lze ji proto všem fysikům vřele doporučiti.

Žáček.

*

Ergebnisse der exakten Naturwissenschaften. Nákladem Julia Springra v Berlíně, 1923.

Vydavatelstvo přírodovědeckého týdeníku „Naturwissenschaften“ začalo vydávati pod nahoře uvedeným titulem ročenku, v níž má býti podán obraz hlavních pokroků exaktních věd v uplynulém roce. První ročník, zahrnující rok 1921, zasahuje ještě také poněkud zpět. Z kapitol knihy upozorňují hlavně na oddíl pojednávající o pokroku astronomie, relativní teorie, studia tepelného záření, fotochemie, röntgenospektroskopie, studia struktury krystalů, atomové a spektrální teorie, studia periodického systému chemických elementů. Na rozdíl od jiných publikací, kde se referuje o všech vyšších pracích, jsou v uvedené ročence vybrány a projednány jen hlavní partie, o nichž je pak souborně referováno. Význam publikace za dnešních dob, kdy při ohromné produkci odborné literatury je zhora nemožno sledovati pokrok celé fysiky studiem původních prací všech oborů a kdy proto hrozí nebezpečí přílišného specialisování se všemi jeho stinnými stránkami, je velmi značný. Jednotlivé kapitoly jsou psány odborníky v tom kterém oboru, stručně a při tom přece jen přístupně. Knihu možno našim čtenářům, již se zajímají o pokrok fysiky, vřele doporučiti.

Žáček.

BIBLIOGRAFIE.

Henry Ford. V našem tisku se nyní stále objevují zprávy o Henry Fordovi, jež jsou znakem zájmu naší veřejnosti nejen na ohromné práci, kterou vykonal na poli amer. autoprůmyslu, ale hlavně na jeho opravdu jedinečném řešení sociálního poměru zaměstnavatele k zaměstnancům. Pohříchu všechny tyto zprávy jsou kusé, takže nepodávají náležitý obraz o jeho činnosti. Proto, aby si každý mohl učiniti ucelenější názor o Henry Fordovi, bude podán mimo úvod pokud možno jednotný a stručný přehled

jeho činnosti z výsledků dvacetileté práce v časopise „Nová Práce“. Jelikož je velký zájem o tento časopis, který vychází v určitém počtu výtisků, žádá se každý, kdo se o tento časopis zajímá, aby se o zaslání ihned přihlásil v knihkupectví JČMF. Předplatné činí ročně Kč 50.—. Tento časopis mimo to přináší mnoho jiných cenných článků a rubrik, jako „Stavby a podniky“, z celé ČS. R., „Výstavy, Sjezdy a kongresy, Literatura, Poučné filmy, Odborné články z domova a ciziny, Nové knihy, Informační a Národohospodářská kancelář, Různé zprávy“.

ZPRÁVY.

Vypsání ceny Vaňausovy.

V r. 1924 bude udělena Jednotou čl. matematiků a fysiků cena Vaňausova v obnosu 1000 Kč za nejlepší zpracování tematu:

„Budtež podrobně oceněny Šimerkovy zásluhy, jež si získal svou činností v teorii čísel, zvláště v teorii forem kvadratických.“

Lhůta k podání spisu končí 30. dubna 1924.

*

Řádná valná schůze Jednoty konala se 20. ledna r. 1923 v matematickém ústavě university Karlovy za přítomnosti 39 členů. Řídil ji předseda prof. dr. Petr. Přečten a schválen protokol poslední valné schůze. Zprávy tištěné ve výroční zprávě nečteny. Ředitel doplňuje je některými poznámkami. Příspěvek členský pokládá za přiměřený a poukazuje na deficit Časopisu. Nakladatelská činnost potřebuje hlavně rukopisů. Vykládá podrobně bilanci. Připomíná, že tato valná schůze je jubilejní (60 let) a proto je připraven návrh na jmenování čestných členů. Předseda vzpomíná památky zesnulých členů. Přítomní vyslechli jeho slova stojice. Předseda poukazuje na veliký přínos naší knihovny, neboť byla jí věnována celá serie Liouvilleova Journalu zásluhou p. dr. Schoenbauma, jemuž za to vzdává vřelé díky. Přijato s poňeskem. Návrh prof. Šrůtka jménem kontrolující komise, aby dáno bylo výboru absolutorium, schválen jednomyslně. Doplňovací volby výboru provedeny aklamací a jich výsledek je patrný z dole uvedeného složení výboru. Volné návrhy: 1. Řád Fondu pro podporu vědeckého bádání schválen jednomyslně ve znění otištěném ve výroční zprávě. 2. Návrh výboru, aby byli jmenováni čestnými členy pp. dr. *Josef Liznar*, profesor university Karlovy, prof. *Stanislav Petra*, dlouholetý ředitel Jednoty, a prof. dr. *Bohuslav Mašek*, místopředseda státní hvězdárny, schválen byl jednomyslně. 3. Rovněž schválen byl jednomyslně návrh výboru na jmenování zahraničních učenců čestnými členy; jména jich budou uveřejněna, jakmile dojde jich souhlas s tímto jmenováním. 4. Prof. dr. Kössler oznamuje, že laskavostí prof. dr. Závíšky přenesena byla naše čítárna